శ్రీరస్తు.

అడిదము సూరకవిప్రణీత మని

ప్రసిద్ధిఁ గాంచిన

అడిదము రామకవి రచించిన

"చెఱువుమీఁదపద్యములు."

అడిదము - రామారావుచే వ్రాయఁబడిన

"విమర్శనము."

చెన్నపురి:

వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్ వారిచే

ముద్రితము.

1913

వెల. రు. 0-1-0

శ్రీ రస్తు.

శ్రీరామాయ నమః.

అడిదము సూరకవిప్రణీత మని

ప్రసిద్ధిఁ గాంచిన

అడిదము రామకవి రచించిన

"చెఱువుమీఁద పద్యములు."

అడిదము - రామరావుచే వ్రాయఁబడిన

"విమర్శనము."

మొదటికూర్పు. 1000 ప్రతులు.

చెన్నపురి:

వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్‌వారిచే

ముద్రితము.

1918

వెల. రు. 0-1-0

శ్రీరస్తు.

చెఱువుమీఁద పద్యములు.

ఈపద్యములు సూరకవిప్రణీత మని సామాన్య మగువాడుక. కాని యిట్టిది మా కుటుంబములోఁ బారంపర్యముగ వచ్చుచున్నవాడుకకు విరుద్ధము. కాఁబట్టి పద్యములయొక్క కర్తృత్వమునుగూర్చి కొంత చర్చించి యందులసత్యాసత్యములు చదువరులకు వ్యక్తపఱచెదను. మొట్టమొదట కుటుంబసంప్రదాయము నించుక విచారించెదము:—

ఈ వంశజులచే మూలపురుషుఁడుగ నెన్నఁబడుచు వచ్చిన ఆడిదము నారప్పకు శ్రీవిజయనగర సంస్థానప్రభులు 'రేగ' యను గ్రామమునఁ గరణికము చేయుటకుఁ గొంతమాన్యమును దయచేసిరి. ఈశ్వరానుగ్రహముచే నామాన్యములు నేఁటివఱకు నీవంశజుల యనుభవములోనే యున్నవి. అందు నొకకుటుంబము వారు రేగలోనే నివసించుచుఁ గరణికము నేటికిని జేయుచున్నారు. ఆకుటుంబమువారిలో నొకఁడగు రామకవియే యీపద్యములఁ జెప్పెను.

ఆడిదమువారి యినాముభూములు 'అనములచెఱు' వను నొకచెఱువుక్రింద నున్నవి. ఈమళ్లలోఁ గొన్నిటిపత్తి యింకొక చెఱువు గలదు. ఈచెఱువు పూర్తిగ నిండినపుడు మిరాసీ యినాంభూములలోఁ గొన్నిమళ్లకు ముంపు గలుగును. – ఆనాఁ

టికాలమున నీరెండవచెఱువు పూర్తిగ నిండియుండ రామకవి మొదలగువారి భూములకు ముంపువలన సస్యనష్టము గలిగెను. అంత రామకవి రేగగ్రామము గుత్తదారగుదంతులూరుఅన్నమరాజుతోఁ దనకుఁ గలిగిననష్టమును గూర్చి చెప్పుకొని చెఱువుముంపు తీయింపుమని యతని వేడుకొనెను. కానిఅన్నమరాజు రామకవిప్రార్థనలఁ బెడచెవినిబెట్టెను. కవికిఁ గలిగిన బాధ తొలఁగదాయెను. పిదప రామన తనకుఁ గలిగిననష్టమును గూర్చి తనయేలిక యగువిజయరామగజపతి మహారాజునకుఁ దెలుప నిశ్చయించి యొకయర్జీని పద్యములతో వ్రాసి పంపుకొనెను. ఆపద్యములకే 'అర్జీపద్యముల' ని పేరు. వాని నిందుఁ బొందుపఱచుచున్నాను:—

సీ. అవధారు! దేవ! మహాప్రభూ! విన్నపం
బాశ్రితోత్తముఁడ శుద్ధాంధ్రకవిని
పేరు రామన యింటిపేరడిదమువారు
మాజాగభూపాలరాజు రేగ
నల్లకృష్ణక్ష్మానాయకాగ్రేసరుఁ
డెఱ్ఱకృష్ణక్ష్మాతలేంద్రులచటఁ
గరణికధర్మంబు గల్పించి మాన్యంబు
దయచేసిరది యాస్పదంబు మాకు
గీ. నదియు నీయేఁడు దంతులూరన్ననృపతి
సత్తముఁడు గ్రామమెల్లను గుత్తచేసి

చెఱువు బిగఁగట్టి ప్రజలు జేజేపడంగ
ముంపుగట్టించె వరిపొట్ట మునుఁదలచి. 1

సీ. విన్నవించెద నామవృత్తాంత మది కొంత
చిత్తగింపు పరాకు సేయకుండఁ
బాలములో నొకఁడేరుపూన్పంగఁ జాలఁడు
గంగాభవానిధాకకును జడిసి
దుక్కిటెడ్లను గొని దున్నుకుంద మటన్న
బదులియ్యఁ డెవ్వఁడు పాఁతనేబు
ఏజోలియును లేక యింట నుండెద మన్న
సాలుకు వచ్చు గంటాలపన్నుఁ

గీ. దేశమునవారు పోనున్నారు తెన్ను గాదు
పంట పస లేదు గంటాలపన్ను పోదు
మీకు దయ రాదు మునుపటిమిసిమి లేదు
అతులగుణదీప విజయరామావనీప. 2

తనయేలికకు పద్యరూప మగునీయర్జీని రామన్న పంపుచు
న్నను కార్యము లేకపోయెను. గుత్తదారుఁ డగు అన్నమరాజు
వలనఁగాని తనప్రభు వగు విజయ నగరాధీశునివలనఁగాని తన
కుఁ గల్గినబాధ తొలఁగకపోవుటచే వేఱొండు చేయునది లేక
యొకనాఁటి యుదయమున రామన స్నానసంధ్యానుష్ఠానములు
నిర్వర్తించుకొని తాటాకు,గంటము చేతఁబట్టుకొని తనపొలమునకుఁ

బోయెను. నీటిముంపుచేత తనసస్యము చెడుట చూచి విచారిం చి తనబాధ తొలఁగుటకు తనకవితయే శరణ మని యెంచుకొని కుత్తుకబంటినీటిలోనికి వెళ్లి నిలువఁబడి యిట్లు గంగాభవానిని నుతించుచు నొకపద్యమును వ్రాసి, వ్రాసినయాకును నీటిలో విడిచెను. ఆపద్య మెద్దియనః—

సీ. బ్రహ్మాండభాండసంపత్తి కుక్షిని గల్గు
పద్మనాభునిపదాబ్జమునఁ బుట్టి
సకలరత్నాకరస్థాన మై యుప్పొంగు
నంబుధీశునిచరణంబు దొక్కి
పరమతత్వజ్ఞుఁ డై పరఁగుశంతనుమహీ
రమణుఁనువామాంకభాగమునఁ జేరి
యఖిలలోకాధ్యక్షుఁ డై మించి విహరించు
శివుజటాజూటాగ్రసీమ నిలిచి

గీ. తనరునీవంటిధన్య కుత్తమము గాదు
పూసపాటిమహాస్థాన భూమియందు
గాలు దొక్కంగ నోడుఁ జాడాలుఁ డయిన
గదలు మిటు మాని దివిజగంగాభవాని. 3

ఇట్లు భూవణవాక్యములచేఁ దనకార్యము నెఱవేఱకుండు టను జూచి రామన కుపితుఁడై యీక్రిందిరీతిని గంగను దూషిం చుచు నాలుగుపద్యములు చెప్పెను:—

సీ. ఆదిభిక్షుం డీతఁ డని కోసి విడియాకుఁ
గొనివచ్చి యిట నిల్వఁగోరితోకొ
జగడాలచీలి వై సవతితోఁ బోరాడి
యీఁగివ చ్చిచోట డాఁగితోకొ
నిర్జరాంగనలెల్ల నీఱుఁకు వెలిపుచ్చ
దూబవై యిచ్చోటఁ దూఱితోకొ
బీదబాఁపలఁ గష్టపెట్టుటకై మిన్ను
దొలఁగి యిచ్చోటను నిలచితోకొ

గీ. వలదు ద్విజభూమి కాల్నిల్ప వరుసగాదు
రవ్వ నీ కేల తగదంబురాశి కరుగు
నాతి యతఁడు కాఁడె పిన్ననాఁటిమగఁడు
కదలు మిట మాని దివిజగంగాభవాని. 4

సీ. భావింప నిలువెల్ల భంగంబులే కాని
భంగము ల్తొలఁగు టెప్పటికి లేదు
తిరుగుచో వంకరతిరుగు టింతియ కాని
తిన్నఁగాఁ దిరుగుట యెన్నఁడెఱుఁగ
మొనసి రేయిఁబగళ్లు మొరయుచుండుటె కాని
మొరయ కూరకయుండు టెఱుఁగ మెపుడు

పాలకల్మి నిరోసి పల్చునగుటె కాని
పలుచనిగతి మాని మెలఁగు టెఱుఁగ

గీ. మనుచు నీలోన నీవైనయువగుణంబు
లరసి లజ్జించి దివినుండ కరుగుదెంచి
నిలువు నీరైనసీవిందు నిలిచితోఁ కొఁ-
కదలు మిట మాని దివిజగంగాభవాని. 5

సీ. పచ్చిమాంసము కల్లు భక్షించి మత్తెక్కి
రాణించు తిరుగుపరాంసులైన
గంజాయి గుండ హుక్కాలుడికెడి నీళ్లు
ద్రావి మాన్పడెమతురష్కులైన
గోవులఁ బడమొత్తి కోసి ముక్కలు మెక్కు
సమదాంధు లగుకొండసవరులైన
తెరవాట్లు గొట్టి కత్తెరదొంగ లై చాల
వాలించు తిరుగుచండాలులైన

గీ. భూసురక్షేత్ర మిది యన్నఁ బోఁ డొకండు
చిన్నపోలములు బ్రాహ్మణక్షేత్రమునకు
ఘాతుకత్వంబు సేయుముష్కరులు గలరె. 6
కదలు మిట మాని దివిజగంగాభవాని.

సీ. కృతకాద్రు లాయెనా కీలోగ్ర ఫణిఫణా
నేక ఫూత్కారవల్మీకచయము
విరిదోఁట లాయెనా కటుకంటకకంట
కాంకురవిస్ఫురితాగచయము
పుప్పొఁబాన్పు లాయెనా నవమంజుల శ్వేత
లవణాలవాలమౌ చవుటినేల
బొమ్మరిం డ్లాయెనా భూరిభేకాండ జా
ధార మై తనరు కేదారచయము

గీ. నీకు విహరింప వసతు లై నివ్వటిలెనె
చిన్న పొలములు బ్రాహ్మణక్షేత్రమునకు
ఘాతుకత్వంబు చేయుముష్కరులు గలరె
కదలు మిట మాని దివిజగంగాభవాని. 7

ఇట్లు పద్యములు వ్రాసి, వ్రాసినతాటాకులను నీటిలో విడువ నట్టిదూషణను సహించి యచట నిలిచియుండుట యుక్తము కాదని తెలుపుటకో యనఁ జెఱువులోనినీరు గండితెగి పాటి సముద్రగామి యయ్యె. కవికిఁ గలిగిన బాధ యంతటితోఁ దొలఁగెను. రామన కృతకృత్యుఁ డై పొలమును విడిచి యింటికేఁగెను.

ఈపద్యములయొక్క రచనతో సంబంధించి పారంపర్యముగ నొకవింత చెప్పఁబడుచున్నది. మీఁద వ్రాయఁబడిన యర్జీ

పద్యములలో మొదటిపద్యముయొక్క యెత్తుగీతమునందు "మా పుట్టి ముంపఁదలఁచి" యని ప్రయోగించుటచేతఁ గవికిఁ గళత్రనష్ట మైనదఁట. "పరిపాట్ట ముంపఁదలఁచి" అనిచెప్పనుద్దేశించినను దైవికముగా మాపుట్టిముంపదలఁచి అని ప్రయోగింపఁబడెనఁట. ఈగాథయొక్క నిజానిజములఁ గూర్చి చర్చింప నవకాశ మేమియు లేదు. కుటుంబములోఁ బరములవెంబడి వచ్చుచున్న గాథ యగుటచే నిందుఁ బొందుపఱుప సాహసించితిని.

(కర్తృత్వమును గూర్చి చర్చ.)

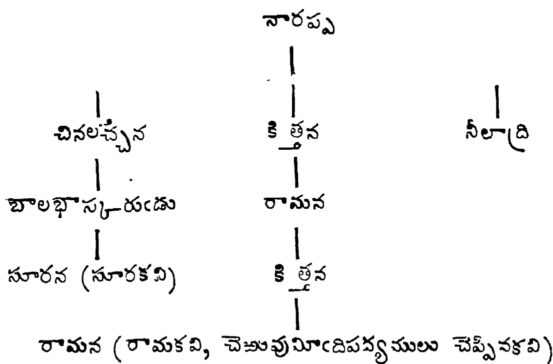
సూరకవి తనతండ్రి యగుబాలభాస్కరకవి మరణానంత రమున స్వగ్రామ మగురేగను విడిచి చీఁపురుపల్లికి సమీపమున నున్న రామచంద్రపురమును దనకు వాసస్థలముగ నేర్పఱచు కొనెను. ఆవిషయమును నిర్ధారణచేయుటకు సూరకవిగ్రంథములే ముఖ్యాధారములు. సూరన తనగ్రంథములన్నియు రామచంద్ర పుర రామలింగేశ్వరున కంకిత మొనర్చెను. ఈశివాలయమున కిప్పటికిని అడిదమువారికోవెల యని ప్రసిద్ధి గలదు. ఇంతి యగాక.

చ. గరిసెలు వ్రాఁతగాని మతిగంపెఁ డెఱుంగము
మన్యదేశముల్, తిరిగి యభీష్టవస్తువులు దెచ్చి
భుజింతుము సార్వకాలముల్, సురుచిరసత్కవిత్వ
నిధి సూరకవీంద్రమన కేల గల్గెఁ గం, చరమును

రేగ మేఁకమొడచన్నులవంటివి రెండుమాన్య
ములౌ. 8

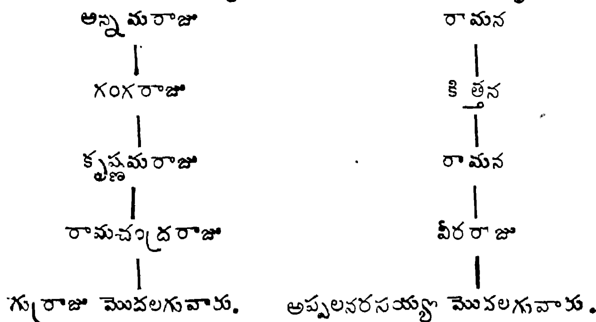
ఈపద్యమునుఁబట్టి సూరకవికి రేగలో మాన్యమున్న దని తేలుచున్నను, కరణికప్రవృత్తిచే జీవనము సేయక కవితా వృత్తిచే దేశాటనము చేసి కాలక్షేపము చేయుచు వచ్చె నని మన మనుకొనవచ్చును.

మీఁది యంశములనుబట్టి యాకాలమున రేగగ్రామము నఁ గరణికము చేయుచున్న వాఁడు సూరకవి కాఁ డని యూహింపనగును. అదియునుంగాక మొదటినుండియు ననఁగా— రామకవికిఁ బూర్వము తరువాతను గూడ నీరామకవివంశజులే నేఁటివఱకును రేగగ్రామమునఁ గరణికము చేయుచున్నారు. కాఁబట్టి నీటిముంపునివాదము గుత్తదారుఁ డగుదంతులూరు అన్నమరాజుతో రామకవికిఁ గలిగిన దని చెప్పుటయే సమంజసము. కాని పైయూరనుండి కరణికము చేయని సూరకవికిఁ దీనితో సంబంధము కల దని చెప్పుట సరి కా దని నాయభిప్రాయము. చెఱువుమీఁదిపద్యములుచెప్పిన రామకవియు, లోకప్రసిద్ధిగాంచినసూరకవియు వరుసకుఁ దండ్రికొడుకులు. చదువరులకు నాసంగతి తెలియునిమిత్తము మావంశవృక్షము నీక్రింద వ్రాయుచున్నాను.

దంతులూరు అన్నమరాజునకు రామకవి సమకాలికుఁడుగా నుండనోపు. ఏలయన రామకవి యిప్పటియతనివంశజులకు నాలుగుపురుషాంతరముల క్రిందటివాఁడు. అటులనే దంతులూరు అన్నమరా జిప్పటి యతనివంశజులకు నాల్గుపురుషాంతరములక్రిందటివాఁడు. ఈక్రింద వ్రాయఁబడినవంశవృక్షము లాసంగతి తెలియఁజేయగలవు.

దంతులూరువారి వంశవృక్షము. అడిదమువారి వంశవృక్షము.

మీఁద వ్రాయఁబడినయంశములనుఁబట్టి రామకవి గుత్తదారుఁ డగుఅన్నమరాజునకు సమకాలీనుఁ డనియు నాకాలమున శేరఁగ్రామమునకుఁ గరణ మనియుఁ జెప్పవచ్చును. ఇదియునుంగాక, మాయింట నుండుప్రతులలోను, మాయూరిలో నాస్నేహితులయొద్ద నుండుప్రతులలోను పేరు "రామన" యనుపాఠమే కానవచ్చుచున్నది. వీనినన్నిటినిఁబట్టి చెఱువుమీఁది పద్యములతో సూరకవికి సంబంధము లేదనియు, వానిని రామకవియే వ్రాసె ననియు నేను పూర్తిగ నమ్మితిని. కుటుంబములో వంశపారంపర్యముగ వచ్చుచున్నవాడుకయే ప్రబలప్రమాణ మని నాయభిప్రాయము. ఇదిగాక సుమారు నలువది సంవత్సరముల క్రిందట కాలధర్మమొందిన అడిదము బాలభాస్కరకవి(ఇతఁడు సూరకవిప్రపౌత్త్రుఁడు) చెప్పిన యీ క్రింది సీసపద్యమువలన "చెఱువుమీఁదిపద్యముల" తో సూరకవి కెట్టిసంబంధమును లేదని స్పష్టపడుచున్నది.

సీ. విజయరామక్షమావిభు మెచ్చి భాసిల్లె
ధరణిలో మాప్రపితామహుండు
గంగాభవానిని గడుదిట్టరై తిట్టి
ఖ్యాతిఁ జెన్నొందె మాతాత యొకఁడు
వెలయంగ మగటిపల్వెంకనుబడదిట్టి
తథఁ దెగటార్చె మాతండ్రిగారు

ఆరీతిగా దిట్టయగు పురంబునకును
నిన్నుఁ బంపదలంచి యున్నవాఁడఁ

గీ. గాచుకొని మిన్నటు మీఁద నఖండచండ
దారుణోద్దండకవితాగభీరశక్తి
నీతరముగాదు కలహించి నిర్వహింప
చల్లపట్టాభిరామ నీచగుణధామ. 9

ఈపద్యము చెప్పిన బాలభాస్కరకవి చెఱువుమీఁద పద్యములు చెప్పినరామకవికి వరుసకు మనుమఁడు. ఆకారణముచేత నె యతఁడు "గంగాభవానిని గడుదిట్టఁరై తిట్టి ఖ్యాతిఁజె న్నొందె మాతాతయొకఁడు" అని చెప్పినాఁడు. విజయరామ గజపతిమహారాజు నాస్థానము నలంకరించినది సూరకవి యని లోకప్రసిద్ధముకదా! ఈమీఁద నుడివినకారణములనుబట్టి చెఱువు మీఁదపద్యములు సూరకవి చెప్పియుండలేదనియు వానిని రామకవియే వ్రాసె ననియు స్పష్టమగుచున్నది.

ఇప్పటికి సుమారు నూటడెబ్బది సంవత్సరములనుండి యీ పద్యములు సూరకవిప్రణీత మని బహుళవ్యాప్తిఁ గాంచినవి. ఇట్టి వాడుక మాకుటుంబములో వంశపారంపర్యముగ వచ్చుచు న్నవాడుకకు విరుద్ధముగా నున్నది.అట్టి విరుద్ధమగు వాడుక నిలి చియుండుట యుక్తము కా దనియెంచి యందలిసత్యాసత్య

ములు లోకమునకు వ్యక్తపఱచుట నావిధి యని తలఁచి యీ విమర్శనము వ్రాసి ప్రకటించితిని. గుణగ్రహణపారీణు లగుసజ్జనులు దీనియందు గల లోపములను మన్నింపఁ బ్రార్థితులు.

విజయనగరము.
20-2-1913.

బుధవిధేయుఁడు
ఆడిదము. రామారావు.

Audi Saraswaty Nilaya Press, Madras.—1913.